

Dosarul nr. 2ra-296/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central (jud. V. Puica)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, G. Dașchevici,
A. Panov)

DECIZIE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul
Andrei Briceac

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Aleksandr Pasater,
reprezentat de avocatul Igor Pohila împotriva „Sunskiff International Inc” Insulele
Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii
contractuale, a penalității și a cheltuielilor de judecată și

la cererea reconvențională a lui Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul
Andrei Briceac împotriva lui Aleksandr Pasater cu privire la anularea acordului de
împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul
Andrei Briceac, admis apelul declarat de Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul
Igor Pohila, casată hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul
central și pronunțată o nouă hotărâre

constată:

La 8 noiembrie 2015, Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila
a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Sunskiff International Inc”
Insulele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii cu privire la încasarea datoriei, a
dobânzii contractuale, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este cunoscut de zeci de ani cu pârâtul
Alexandr Pincevschii, din anul 1991, familia sa domiciliază în SUA, însă relațiile de
prietenie cu Alexandr Pincevschii au fost menținute.

În toamna anului 2010, pârâtul s-a adresat lui Mihail Passater, care este tatăl său, cu rugămintea de a-i împrumuta suma de 250 000 de dolari SUA, propunând condiții avantajoase - dobânda în sumă de 10 % anual.

Având în vedere vârsta avansată a tatălui său și pentru a exclude diferite riscuri în cazul decesului acestuia, reclamantul a menționat că dânsul a acționat în calitate de împrumutător.

Așadar, înțelegerea lor a fost fixată în două acte și anume, recipisa din 10 noiembrie 2010 eliberată de Alexandr Pincevschii, prin care ultimul a confirmat împrumutul și a solicitat ca suma împrumutată să fie transferată pe contul firmei offshore „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, fondatorul căreia este pârâtul și contractul de împrumut din 10 noiembrie 2010 încheiat nemijlocit cu compania offshore „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice.

A menționat că în trei tranșe suma împrumutului a fost transferată pe contul pârâtului „Sunskiff International Inc” în Marfin Popular Bank Public Co Ltd (Limassol, Cipru).

Potrivit condițiilor contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010, împrumutul a fost acordat pe an termen de 2 ani (pct. 1.2.) cu achitarea dobânzii anuale în mărime de 10 % (pct. 1.1.).

A atenționat că mărimea dobânzii conform contractului este într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei.

A remarcat că pârâții nu și-au onorat obligațiile contractuale, în cinci ani au rambursat doar 100 302 de dolari SUA, pe când au avut obligația să plătească 375 000 de dolari SUA, astfel, datoria restantă constituie 274 698 de dolari SUA (250 000 de dolari SUA - creditul de bază și 24 698 de dolari SUA - dobânda).

Potrivit pct. 3.3 din contractul de împrumut din 10 noiembrie 2010, în caz de nerespectare a obligațiilor de a rambursa împrumutul la data de 10 noiembrie 2012, debitorul va achita penalitatea în mărime de 0,2 % din suma împrumutului pentru fiecare zi de întârziere, astfel, pentru întârziere pârâții datorează penalitatea în suma de 91 500 de dolari SUA ($250\,000 \text{ de dolari SUA} \times 0,2\% \times 183 \text{ zile} = 91\,500 \text{ de dolari SUA}$).

Generalizând cele menționate, a conchis că pârâții datorează suma de 250 000 de dolari SUA - creditul de bază, suma de 24 698 de dolari SUA - dobânda conform pct. 1.1. din contract și suma de 91 500 de dolari - penalitate conform pct. 3.3. din contract.

A menționat că la 19 octombrie 2015, în adresa pârâtului „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice a fost expediată reclamația (claim) prin intermediul poștei rapide internaționale TNT, care la 29 octombrie 2015 a ajuns la destinație, însă a fost lăsată fără careva răspuns, decia fost respectată procedura de soluționare prealabilă cu pârâtul „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice.

Referitor la pârâtul Alexandr Pincevschii, a indicat reclamantul că recipisa semnată de pârât nu prevede procedura de soluționare prealabilă. Totuși, cu Alexandr Pincevschii a negociat de nenumărate ori, iar după ultima discuție cu acesta, „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice a rambursat, la 10 iulie 2015, doar suma de 50 000 de dolari.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 267, 268, 513, 530, 531, 867, 869, 871 Cod civil, art. 42, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și Aleksandr Pincevschii a datoriei în sumă de 250 000 de dolari SUA, a dobânzii în sumă de 24 698 de dolari SUA, a penalității în sumă de 91 500 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

La 8 iunie 2016, Aleksandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac a depus cerere reconvențională împotriva lui Aleksandr Pasater, intervenient accesoriu Sunskiff International Inc” Insulelele Virgine Britanice cu privire la anularea acordului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că la 10 noiembrie 2010, între Compania „Sunskiff International Inc” BVI în persoana directorului Athina Neophytou și Aleksandr Pasater a fost încheiat contractul de împrumut nr. 16/10, potrivit căruia compania menționată a împrumutat de la Aleksandr Pasater suma de 250 000 de dolari SUA.

Conform pct. 2.1. din contract, Aleksandr Pasater s-a obligat să transfere, timp de o lună, în contul Companiei „Sunskiff International Inc” BVI suma împrumutată, iar potrivit pct. 2.2., Compania „Sunskiff International Inc” BVI s-a obligat să ramburseze împrumutul până la data de 10 noiembrie 2012.

A reiterat că potrivit cererii de chemare în judecată, pretențiile lui Aleksandr Pasater împotriva lui se întemeiază pe două acte și anume, contractul de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010, încheiat între Compania „Sunskiff International Inc” BVI în persoana directorului Athina Neophytou și Aleksandr Pasater și acordul de împrumut a mijloacelor bănești, pe care dânsul l-a eliberat la 10 noiembrie 2010.

A remarcat că este neclar și incert contextul și sensul semnării acestui acord, fiind evident că așa-numitul acord de împrumut nu a avut scopul de a da naștere la careva drepturi și obligații civile pentru vreuna dintre părți și cu atât mai mult nu a confirmat acordarea către el a împrumutului.

Cu referire la prevederile art. 195, 207, 216 și 217 Cod civil, a invocat că acordul de împrumut a fost lipsit de cauză - condiție de valabilitate a actului.

Respectiv, nici el nu a avut intenția de a lua cu împrumut careva mijloace bănești de la Aleksandr Pasater și nici pârâtul nu a avut intenția de a-i oferi cu împrumut careva mijloace bănești.

A susținut că, dacă am admite că obiectivul urmărit la întocmirea acordului de împrumut contestat, l-a reprezentat oferirea unei siguranțe pârâtului că împrumutul acordat Companiei „Sunskiff International Inc” BVI va fi rambursat, atunci se constată o neconcordanță cu normele imperative de drept. Or, orice garanție personală trebuie întocmită conform exigențelor legale, respectând condițiile cu privire la formă, conținut și claritate privitor la limita extinderii drepturilor și obligațiilor.

În prezenta speță, lipsa cauzei rezultă direct din conținutul acordului de împrumut, potrivit căruia mijloacele bănești vor fi transferate la contul bancar al Companiei „Sunskiff International Inc” BVI, așadar, chiar de la început părțile înțelegeau că împrumutul va fi angajat nu de către el, ci de Compania „Sunskiff International Inc” BVI.

Totodată, a evidențiat că lipsa cauzei rezultă din inexistența efectelor juridice ale acestui act, or nu a existat niciun transfer de mijloace bănești de la Aleksandr Pasater în beneficiul lui.

A considerat că acordul de împrumut întocmit de către el urmează a fi anulat și în temeiul art. 221 Cod civil, or în contextul în care ambele părți înțelegeau că acordul de împrumut nu are un scop valabil, nu putem crede că cineva dintre părți se aștepta ca acordul să producă careva efecte juridice.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166, 167, 172 și 173 CPC.

A solicitat respingerea cererii de chemare în judecată inițiale, admiterea acțiunii reconvenționale, anularea acordului de împrumut a mijloacelor bănești încheiat între el și Aleksandr Pasater la 10 noiembrie 2010 și încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul central, a fost respinsă acțiunea înaintată de Aleksandr Pasater ca neîntemeiată.

A fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de Alexandr Pincevschii ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac.

A fost admis apelul declarat de Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Aleksandr Pasater.

A fost încasată în mod solidar de la „Sunskiff International Inc” Insulelele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii în beneficiul lui Aleksandr Pasater datoria conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 250 000 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, dobânda contractuală conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 24 698 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, penalitatea de întârziere conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 91 500 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, iar în total suma de 366 198 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 25 000 de lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și taxa de stat în sumă de 18 750 de lei achitată la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 43 750 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 29 noiembrie 2019, Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac a declarat recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le pasibile de a fi casate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

La 16 ianuarie 2020, Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care la fel a solicitat admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Suplimentar, a indicat recurentul că instanța de apel a încasat suma împrumutului inclusiv din contul lui în baza unor concluzii eronate, contrare legii.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că beneficiarul împrumutului a fost însuși el, însă această concluzie este eronată, deoarece la materialele cauzei nu sunt probe concludente și relevante, care ar determina o asemenea concluzie.

Nu a fost elucidat de fel faptul cum au fost utilizați banii transmiși pe conturile „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, nu este nicio dovadă că acești bani au fost transferați ulterior în folosul lui sau că el i-ar fi utilizat.

Este irelevant modul în care împrumutatul ar fi dispus de banii împrumutați, or odată primind banii cu titlu de împrumut, împrumutatul are tot dreptul de a dispune de aceștia, inclusiv să-i îi transmită cu împrumut sau ca plată către orice altă terță persoană. Astfel, într-o asemenea situație terța persoană nu devine parte a contractului de împrumut și nu poate fi obligată la restituirea împrumutului.

A remarcat că concluzia instanței vine în contradicție însăși cu prevederile art. 867 Cod civil, care definește esența contractului de împrumut.

Totodată, faptul că anume împrumutatul și doar împrumutatul poate fi obligat în mod legal la restituirea împrumutului este stabilit expres și în art. 871 Cod civil.

În consecință, a evidențiat că instanța de apel a adoptat o soluție care încalcă în mod evident și grav prevederile materiale și anume, art. 867, 871 și 872 Cod civil.

A menționat că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea în mod evident și grav a prevederilor procedurale și anume, art. 123 CPC.

Instanța de apel a încălcat acest principiu atunci când l-a obligat să restituie un împrumut, în condițiile când dânsul nu era parte a contractului de împrumut, deși legea materială este foarte clară la acest capitol - poate fi obligat la restituirea împrumutului doar cel care a primit împrumutul.

La 14 februarie 2020, Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila a depus referință la recursul declarat de Alexandr Pincevschii, solicitând respingerea acestuia.

La 17 ianuarie 2020, în adresa intimă a Companiei „Sunskiff International Inc” BVI a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 116 vol. III).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata Compania „Sunskiff International Inc” BVI să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 29 noiembrie 2019 împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 458 alin. (1) CPC, în procesele civile cu element de extraneitate, instanțele judecătorești ale Republicii Moldova aplică legislația procedurală a țării dacă nu s-a dispus altfel în mod expres.

După cum rezultă din materialele cauzei, Aleksandr Pasater înaintând acțiunea în judecată împotriva „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii, a solicitat încasarea în mod solidar de la „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii a datoriei în sumă de 250 000 de dolari SUA, a dobânzii în sumă de 24 698 de dolari SUA, a penalității în sumă de 91 500 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată.

La rândul său, Alexandr Pincevschii înaintând acțiune reconvențională împotriva lui Aleksandr Pasater, intervenient accesoriu Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, a solicitat anularea acordului de împrumut a mijloacelor bănești încheiat între el și Aleksandr Pasater la 10 noiembrie 2010 și încasarea din contul pârâtului în beneficiul lui a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins acțiunea inițială înaintată de Aleksandr Pasater și acțiunea reconvențională înaintată de Alexandr Pincevschii, ca neîntemeiate.

Judecând apelul declarat de către Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac și apelul declarat de către Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila, instanța de apel a respins apelul declarat de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac, a admis apelul declarat de Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis cererea de chemare în

judecată depusă de Aleksandr Pasater și a încasat în mod solidar de la „Sunskiff International Inc” Insulelele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii în beneficiul lui Aleksandr Pasater datorita conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 250 000 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, dobânda contractuală conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 24 698 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, penalitatea de întârziere conform contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010 în sumă de 91 500 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești, iar în total suma de 366 198 de dolari SUA, convertiți în lei MD potrivit cursului oficial al BNM la data executării hotărârii judecătorești și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 25 000 de lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și taxa de stat în sumă de 18 750 de lei achitată la depunerea cererii de apel, iar în total suma de 43 750 de lei. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La adoptarea unei asemenea soluții, instanța de apel a concluzionat că la caz a fost demonstrată cu certitudine atât transferarea banilor, cât și restituirea parțială a împrumutului în baza acordului de împrumut din 10 noiembrie 2010.

A remarcat instanța de apel că potrivit acordului de împrumut din 10 noiembrie 2010, Alexandr Pincevschii a împrumutat de la Aleksandr Pasater suma de 250 000 de dolari SUA, cu o dobândă de 10 % anual, cu solicitarea de a transfera banii pe contul firmei offshore „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, fondatorul căreia este.

În această ordine de idei, a relevat instanța de apel că banii au fost transferați la dorința lui Alexandr Pincevschii anume către „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, fondatorul căreia este indicat în acordul de împrumut eliberat de ultimul.

Prin urmare, a constatat Curtea de Apel Chișinău că beneficiarul împrumutului a fost însuși Alexandr Pincevschii, fapt ce rezultă atât din acordul prin care acesta a solicitat transferarea banilor pe contul firmei, subliniind că ea îi aparține, cât și din relațiile acestuia cu „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice.

Instanța de recurs remarcă că, deși decizia instanței de apel a fost contestată doar de către Alexandr Pincevschii, având în vedere că cauza a fost examinată de către instanța de apel și prima instanță prin prisma instituției solidarității, adică prin aspectul răspunderii prin pluralitate de subiecte ca parte a raportului juridic, instanța de recurs va supune verificării integrale decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Așadar, verificând legalitatea deciziei contestate cu recurs, Colegiul constată că instanța de apel la adoptarea deciziei a interpretat eronat legea și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, pronunțându-se asupra aspectelor importante, având la bază cadrul legal aplicabil în speță, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii inițiale înaintate de către Aleksandr Pasater și netemeinicii acțiunii reconvenționale înaintate de Alexandr Pincevschii.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil, în vigoare la acel moment, potrivit cărora prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Cu referire la dispozițiile legale menționate, instanța de recurs constată că la 10 noiembrie 2010, între Aleksandr Pasater și Alexandr Pincevschii, a fost încheiat acordul de împrumut cu privire la acordarea împrumutului lui Alexandr Pincevschii în sumă de 250000 de dolari SUA, cu o dobândă de 10% anual, cu solicitarea de a transfera banii pe contul firmei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, al cărui fondator este Alexandr Pincevschii (f. d. 6 vol. I).

La data de 10 noiembrie 2010, între compania „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, reprezentată de Athina Neophytou și Aleksandr Pasater a fost încheiat contractul de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010 cu privire la acordarea împrumutului companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice în sumă de 250000 de dolari SUA, cu o dobândă de 10 % anual, cu termenul de rambursare nu mai târziu de 10 noiembrie 2012, potrivit condițiilor pct. 1.1 și pct. 1.2 din contract (f. d. 7, 22 vol. I).

Totodată, este de menționat și faptul că părțile în litigiu recunosc că obiectul ambelor acte juridice și anume acordul de împrumut din 10 noiembrie 2010 și contractul de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010, constituie aceeași sumă de bani în mărime de 250000 de dolari SUA.

Instanța de recurs relevă că, potrivit pct. 2.1 din contractul de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010, Aleksandr Pasater s-a obligat să transfere timp de o lună în contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, suma împrumutată.

Iar potrivit pct. 2.3 din contractul de împrumut, contractul va intra în vigoare din momentul în care toți banii vor fi transferați în contul debitorului.

Coroborând prevederile legale enunțate la materialului probator administrat în speță, instanța de recurs reține ca fiind justă concluzia primei instanțe precum că Aleksandr Pasater nu a prezentat probe pertinente și admisibile care ar confirma executarea obligației contractuale prin transferul sumei de 250000 de dolari SUA pe contul persoanei juridice compania „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice.

Astfel, atât în cererea de chemare în judecată, cât și pe parcursul examinării cauzei, Aleksandr Pasater a susținut că suma de 250 000 de dolari SUA a fost transferată de el pe contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice în trei tranșe, însă actele care ar confirma efectuarea respectivelor transferuri nu au fost anexate nici la cererea de chemare în judecată și nici nu au fost prezentate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță.

Ca consecință, prima instanță întemeiat a respins afirmația lui Aleksandr Pasater cu privire la existența transferului de bani în trei tranșe, din lipsa suportului probatoriu, nefiind prezentate dovezi în confirmarea faptului că suma de 250000 de

dolari SUA a fost transferată de el în contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice.

Instanța de recurs va nota că, deși ulterior, la cererea de apel Aleksandr Pasater a anexat și actele care ar confirma transferul banilor de el către compania Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și anume, contractul de solicitare a transferului bancar în sumă de 80000 dolari SUA din 26 octombrie 2010, contractul de solicitare a transferului bancar în sumă de 85000 dolari SUA din 5 noiembrie 2010, precum și contractul de solicitare a transferului bancar în sumă de 85000 dolari SUA din 8 noiembrie 2010, acesta nu a indicat temeiul neprezentării respectivelor probe în prima instanță, cât și imposibilitatea de a prezenta proba dată în termen, după cum este menționat în art. 119¹ alin. (2) lit. b) și art. 372 CPC.

Or, anume actele ce indică la efectuarea transferului bănesc reprezintă probă de importanță majoră în confirmarea realizării obligațiilor contractuale.

De altfel, instanța de recurs la acest segment remarcă, că chiar dacă ipotetic de admis că aceste probe ar fi fost prezentate instanței de judecată cu respectarea procedurii legale, ele nu indică cu certitudine realitatea transferurilor sumelor de bani întru executarea obligațiilor asumate de către Aleksandr Pasater prin contractul nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010.

În acest sens, se va reține din pct. 2.1 a contractului de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010 rezultă în mod cert că Aleksandr Pasater s-a obligat să transfere suma indicată în prezentul contract în contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice *timp de o lună*, iar contractul va intra în vigoare din momentul în care toți banii vor fi transferați în contul debitorului (f. d. 7 vol.I).

În același timp, din conținutul celor trei contracte de solicitare a transferului bancar în sumă de 80000 dolari SUA din 26 octombrie 2010, în sumă de 85000 dolari SUA din 5 noiembrie 2010 și în sumă de 85000 dolari SUA din 8 noiembrie 2010, prezentate instanței de apel, rezultă că aceste transferuri, care în total includ suma de 250000 de dolari SUA, ar fi avut loc *anterior* semnării acordului de împrumut și contractului de împrumut din 10 noiembrie 2010.

Drept urmare, în mod evident, aceste înscrisuri nu pot fi reținute ca probe ce ar confirma executarea de către Aleksandr Pasater a contractului din 10 noiembrie 2010, or, prevederile pct. 2.1 a contractului de împrumut indubitabil indică că prezentul contract a fost *încheiat pentru viitor*, suma ce constituie obiectul contractului urmând a fi transferată de către Aleksandr Pasater *timp de o lună* din momentul semnării acestuia, care urmează a intra în vigoare din momentul în care toți banii vor fi transferați în contul debitorului.

În altă ordine de idei, se va nota că contractele de solicitare a transferului bancar în sumă de 80 000 dolari SUA din 26 octombrie 2010, în sumă de 85 000 dolari SUA din 5 noiembrie 2010 și în sumă de 85 000 dolari SUA din 8 noiembrie 2010 au fost prezentate în xerocopii pe care lipsește amprenta (ștampila) băncii sau un alt document care ar confirma recepționarea de către bancă a acestor sume către compania „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, fără a fi indicat locul de aflare a originalului acestor acte.

Instanța de recurs reține ca întemeiată și concluzia primei instanțe cu privire la faptul că nici înscrisurile bancare din 24 martie 2011, 1 iulie 2011, 16 februarie

2012, 6 iunie 2012, 10 octombrie 2012, 9 mai 2013 și 10 iulie 2015, din care ar rezulta că Compania offshore „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice ar fi rambursat lui Aleksandr Pasater o parte din suma împrumutată în mărime de 100 302 dolari SUA, nu pot constitui probe admisibile în confirmarea efectuării cărorva achitări de către compania „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice în contul lui Aleksandr Pasater în baza contractului de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010.

Aici, se va remarca că nici înscrisurile menționate, nu dețin forma juridică oficială a unui act bancar, ce ar confirma autenticitatea transferurilor bancare în numerar, în acest sens lipsind amprenta ștampilei instituției care ar fi efectuat aceste tranzacții, semnăturile persoanelor împuternicite ale instituției respective, inclusiv cea electronică, precum și semnătura depunătorului, ca urmare, nu demonstrează cu certitudine că aceste transferuri au avut loc în realitate.

O deosebită însemnătate, de altfel, la acest segment, are și faptul că și aceste înscrisuri prezentate ca probe în susținerea argumentului cu privire la restituirea unui părți a împrumutului, sunt anexate în copii xeroxate, fără a fi indicat locul de aflare a originalului.

Nu se poate face abstracție, la acest capitol, nici de la faptul că, deși Aleksandr Pasater susține că din suma datoriei de 250 000 de dolari SUA au fost restituiți 100 302 dolari SUA, în final solicitarea acestuia se limitează oricum la încasarea datoriei în sumă de 250 000 de dolari SUA, dobânda contractuală și penalități, cerințe admise integral de instanța de apel.

Instanța de recurs va respinge ca lipsit de suport temeinic și argumentul lui Aleksandr Pasater precum că prin corespondența pe e-mail, Alexandr Pincevschii ar fi recunoscut existența datoriei în baza contractului de împrumut nr. 16/10 din 10 noiembrie 2010.

Și asta deoarece aceste probe nu confirmă cu certitudine că corespondența dată ar fi avut loc anume cu Alexandr Pincevschii pe adresa poștei electronice deținută de acesta.

În raport cu aceste elemente este evident că, constatările instanței de apel în sensul temeiniciei acțiunii înaintate de către Aleksandr Pasater împotriva „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii cu privire la încasarea datoriei, precum și dobânzii contractuale, penalității și a cheltuielilor de judecată, care sunt subsecvente cerinței de bază este neîntemeiată, astfel că, hotărârea primei instanțe, prin care aceste cerințe au fost respinse este una legală.

Sub un alt aspect, cu privire la acțiunea reconvențională, instanța de recurs menționează prevederile art. 207 alin. (1) Cod civil, în vigoare la acel moment, potrivit cărora actul juridic civil încheiat fără cauză ori fondat pe o cauză falsă sau ilicită nu poate avea niciun efect. Cauza actului juridic se prezumă până la proba contrară.

În interpretarea corectă a normei de drept enunțate, este de înțeles că cauza (scopul) este obiectivul urmărit la încheierea actului juridic civil, este acel interes pe care autorul (părțile) actului juridic caută să-l satisfacă.

Pentru a fi valabilă cauza actului juridic civil trebuie să îndeplinească următoarele condiții: a) să existe, b) să fie reală, c) să fie licită și morală.

Raportând la caz aceste prevederi legale în coroborare cu dispozițiile art. 679 Cod civil, în vigoare la acel moment, care statuează că contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale, Colegiul respinge argumentele lui Alexandr Pincevschii din recurs, precum că la încheierea acordului de împrumut din 10 noiembrie 2010, dintre Alexandr Pincevschii și Aleksandr Pasater lipsește cauza actului juridic.

Or, prin acordul de împrumut din 10 noiembrie 2010 Alexandr Pasater și-a manifestat voința, împreună cu Alexandr Pincevschii - fondatorul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, pe contul căreia urmau să fie transferați banii în sumă de 250000 de dolari SUA, de a garanta executarea obligațiilor civile.

Iar faptul că în speță, nu există dovada tranferului de mijloace bănești de la Aleksandr Pasater pe contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, a cărui fondator era Alexandr Pincevschii nu exclude existența cauzei actului juridic.

Drept urmare, după cum corect a concluzionat și prima instanță, reieșind din prevederile art. 634-636 Cod civil, în vigoare la acel moment, obligațiile asumate de către Alexandr Pincevschii ca fondator al persoanei juridice, nu contravine legii.

Totodată, este de notat că conform art. 221 alin. (1) Cod civil, în vigoare la acel moment, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Din conținutul dispoziției menționate, instanța de recurs relevă că actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, care are ca scop amăgirea terților. Astfel, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 – intenția de a da naștere, modica, sau stinge drepturi și obligații civile. Manifestarea de voință în cazul actului juridic fictiv este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței actului juridic în realitate.

Ca urmare, în sensul art. 221 Cod civil, este necesar de a fi făcută dovada faptului că actul juridic și anume acordul de împrumut din 10 noiembrie 2010, a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice, la caz, nefiind stabilite circumstanțe incontestabile și probe pertinente în acest sens.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată ca justă și concluzia primei instanțe cu privire la respingerea cererii reconvenționale a lui Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac împotriva lui Aleksandr Pasater cu privire la anularea acordului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că instanța de apel în mod inexplicabil a menținut în partea dată hotărârea primei instanțe, care a examinat acțiunea reconvențională în contextul răspunderii solidare și lipsa probelor ce ar indica la tranferul de mijloace bănești în baza contractului de împrumut de la Aleksandr Pasater pe contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, a cărui fondator este Alexandr Pincevschii, pe când instanța de apel a soluționat acțiunea reconvențională

sub aspectul transferării mijloacelor bănești de către Alexandr Pasater pe contul companiei „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice, fapt ce dictează casarea integral a deciziei instanței de apel.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac.

Se casează integral decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 3 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Aleksandr Pasater, reprezentat de avocatul Igor Pohila împotriva „Sunskiff International Inc” Insulele Virgine Britanice și Alexandr Pincevschii cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii contractuale, a penalității și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională a lui Alexandr Pincevschii, reprezentat de avocatul Andrei Briceac împotriva lui Aleksandr Pasater cu privire la anularea acordului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorei

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu